

וּגְמַלְיָן וַאֲיֵהוּ כְּדָקָא יְאוּת שְׁפִיר בְּחִיזוּ לָא אָמַר דְּאִיהוּ
 רְחִימָא דְאַבְרָהָם אוּ קְרִיבָא דִּילֵיהּ. אֶלָּא אָמַר עֶבֶד
 אַבְרָהָם אָנְכִי, בְּגִין לְסֻלְקָא בְּשִׁבְחָא דְאַבְרָהָם וּלְאוּקִיר
 לֵיהּ בְּעֵינֵינֵיהּ.

וְעַל דָּא בֶּן יְכַבֵּד אָב וְעֶבֶד אֲדוֹנָיו. וְאַתּוּן יִשְׂרָאֵל בְּנֵי.
 קָלְנָא בְּעֵינֵינֵינוּ לּוֹמַר דְּאַנָּא אַבוּכוֹן אוּ דְאַתּוּן
 עֶבְדִּין לִי. וְאִם אָב אָנִי אֵיִה כְבוּדִי וְגו'. בְּגִין כֶּךָ וְהֵנָּה
 בֶּן, דָּא הוּא בֶּן וְדָאִי, וְלֹא יִשְׁמַעְעָל. דָּא הוּא בֶּן דְּאוּקִיר
 לְאַבוּי כְּדָקָא חֲזִי.

וְהֵנָּה בֶּן לְשָׂרָה אֲשֶׁתְּךָ. בֶּן לְשָׂרָה, דְּבְגִינֵיהּ מִיתַת,
 דְּבְגִינֵיהּ כְּאִיבַת נַפְשָׁה עַד דְּנִפְקַת מִינָּה. וְהֵנָּה בֶּן
 לְשָׂרָה. לְאַסְתִּלְקָא בְּגִינֵיהּ בְּשַׁעְתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 יְתִיב בְּדִינָא עַל עֲלָמָא. דְּכַדִּין וַיִּי פִקֵּד אֶת שָׂרָה וְגו'
 דְּהָא מִדְּכָרֵי לְשָׂרָה בְּגִינֵיהּ דִּיצְחָק וְעַל דָּא אִיהוּ בֶּן
 לְשָׂרָה (אֲנָהּוּ מִלְּאָבִי אָמַר). וְהֵנָּה בֶּן לְשָׂרָה. (דִּין) דְּהָא נוֹקְבָא
 נְטִלָּא (לֵיהּ) לְבָרָא מִן דְּכוּרָא:

וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת פֶּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו. מַאי וְהוּא
 אַחֲרָיו, וְהִיא אַחֲרָיו מִבְּעֵי לֵיהּ. אֶלָּא רְזָא אִיהוּ,
 וְשָׂרָה שׁוֹמַעַת מֵה דְּהוּה אָמַר (פֶּתַח הָאֵהָל דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. וְהוּא
 אַחֲרָיו מֵאֵן דְּהוּה אָמַר) פֶּתַח הָאֵהָל דָּא דְּרָגָא תַתָּא. פֶּתַח
 דְּמַהִימְנוּתָא. וְהוּא אַחֲרָיו (דָּא) דְּאוּדִי לֵיהּ דְּרָגָא עֲלָאָה (ב"א

פְּתַח הָאֵהָל וְהוּא אַחֲרָיו דָּא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. פְּתַח הָאֵהָל דָּא דְרָגָא תַתָּא, וְהוּא אַחֲרָיו
דָּא דְרָגָא עֲלָאָה).

מִן יוֹמָא דְהוֹת שְׂרָה בְּעֲלָמָא לָא שְׁמַעַת מְלָה
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בַר הַהוּא שְׁעֵתָא.
דְּבַר אַחַר דְּהוֹת יִתְבֵּא שְׂרָה פְּתַח הָאֵהָל בְּגִין לְמִשְׁמַע
מְלִין. וְהִיא שְׁמַעַת הַאי מְלָה דְאַתְּבִשְׁר בַּה אַבְרָהָם.
(ד"א) וְהוּא אַחֲרָיו. אַבְרָהָם דְּהוּה יְתִיב אַחֲרוּי דְשְׁכִינְתָּא:
וְאַבְרָהָם וְשְׂרָה זְקֵנִים בְּאִים בִּימִים. מַאי בְּאִים בִּימִים.
שְׁעוּרִין דְּיוֹמִין דְאַתְחֲזִי פְּדִין לְהוּ, חַד מֵאָה וְחַד
תְּשָׁעִים, עָאלוּ בְּיוֹמִין שְׁעוּרָא דְּיוֹמִין פְּדָקָא יְאוּת. בְּאִים
בִּימִים. כְּמָא דְאַתְּ אָמַר כִּי בַּא הַיּוֹם דְּאַעֲרַב יוֹמָא
לְמִיעֵל. חַדֵּל לְהִיּוֹת לְשְׂרָה אֶרַח כַּנְּשִׁים. וְהִיא שְׁעֵתָא
חֲמַאת גְּרָמָה בְּעֵדוּנָא אַחֲרָא. וּבְגִין כֶּף אֲמָרָה וְאַדוּנִי זְקַן
דְּהָא אִיהוּ לָא כְּדָאי לְאוּלְדָּא בְּגִין דְּאִיהוּ סְבָא.

רַבִּי יְהוּדָה פְּתַח (משלי לא) נוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלָה בְּשִׁבְתּוֹ
עַם זְקֵנִי אֶרֶץ. תָּא חֲזִי, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֶסְתַּלַּק
בִּיקְרִיָּה דְּאִיהוּ גְּנִיזוּ וְסִתִּים בְּעִילוּיָא סְגִיָּא. לָאו אִיתִי
בְּעֲלָמָא וְלָא הוּה מִן יוֹמָא דְאַתְּבְּרִי עֲלָמָא דְּיִכִּיל לְקִיּוּמָא
עַל חֲכַמְתָּא דִּילִיָּה וְלָא יִכִּיל לְקִיּוּמָא בֵּיה.

בְּגִין דְּאִיהוּ גְּנִיזוּ וְסִתִּים וְאַסְתַּלַּק לְעִילָא לְעִילָא, וְכִלְהוּ
עֲלָאי וְתַתָּאי לָא יִכְלִין לְאַתְדַּבְּקָא, עַד דְּכִלְהוּ
אַמְרִין (יחזקאל ג) בְּרוּךְ כְּבוֹד יְיָ מִמְּקוֹמוֹ. תַתָּאי אֲמַרִי דְּאִיהוּ

לְעֵילָא דְכְתִיב, (תהלים קיג) עַל הַשָּׁמַיִם כְּבוֹדוֹ. עֲלָאֵי אִמְרֵי
 דְאִיהוּ לְתַתָּא דְכְתִיב, (תהלים נז) עַל כָּל הָאָרֶץ כְּבוֹדָךְ. עַד
 דְּכֻלְהוּ עֲלָאֵי וְתַתָּאֵי אִמְרֵי בְרוּךְ כְּבוֹד יי מִמְקוֹמוֹ. בְּגִין
 דְּלֹא אֲתִידַע וְלֹא הוּא מֵאן דְּיִכְיֵל לְקִיָּמָא בֵּיהּ, וְאֵת
 אֲמַרְתָּ נּוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלָה.

(דף קג ע"ב)

אֲלֵא וְדֵאֵי נּוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלָה דָּא קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא
 דְאִיהוּ אֲתִידַע וְאֲתַדְבֵּק לְפוּם מַה דְּמִשְׁעַר בְּלַבִּיה
 כָּל חַד כַּמָּה דְּיִכְיֵל לְאֲדַבְּקָא בְרוּחָא דְּחַכְמָתָא. וְלְפוּם מַה
 דְּמִשְׁעַר בְּלַבִּיה הֵכִי אֲתִידַע בְּלַבִּיה. וּבְגִינֵי כֶּךָ נּוֹדַע
 בְּשַׁעְרִים בְּאַנוּן שְׁעָרִים. אֲבַל דְּאֲתִידַע כְּדָקָא יְאוּת לֹא
 הוּא מֵאן דְּיִכְיֵל לְאֲדַבְּקָא וְלִמְנַדַּע לֵיהּ.

רַבִּי שְׁמַעוֹן אָמַר נּוֹדַע בְּשַׁעְרִים בְּעֵלָה. מֵאן שְׁעָרִים.
 כַּמָּא דָּאֵת אִמְר (תהלים כד) שְׁאוּ שְׁעָרִים רָא שִׁיכָם
 וְהַנְּשָׂאוּ פִתְחֵי עוֹלָם. וּבְגִין אֵלוּ שְׁעָרִים דְּאַנוּן דְּרַגִּין
 עֲלָאֵין בְּגִינֵיהוּ אֲתִידַע קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא. וְאֵי לֹא לֹא
 יִכְלִין לְאֲתַדְבֵּקָא בֵּיהּ.

תָּא חַזִּי, דְּהָא נִשְׁמַתָּא דְּבַר נָשׁ לָאו אִיהוּ (נ"א לא אית) מֵאן
 דְּיִכְיֵל לְמְנַדַּע לָהּ, אֲלֵא בְּגִין אֵלִין שְׁיִיפִין דְּגוּפָא
 וְאַנוּן דְּרַגִּין דְּעַבְדִּין אוּמְנוּתָא דְּנִשְׁמַתָּא בְּגִין כֶּךָ אֲתִידַע
 וְלֹא אֲתִידַע. כֶּךָ קוּדְשָׁא בְרִיךְ הוּא אֲתִידַע וְלֹא אֲתִידַע

בְּגִין דְּאִיהוּ נִשְׁמַתָּא לְנִשְׁמַתָּא רוּחָא לְרוּחָא גְּנִיז וּטְמִיר
מִכְּלָא, אֲבָל בְּאַנּוּן שְׁעָרִים דְּאַנּוּן פְּתַחִין לְנִשְׁמַתָּא
אֲתִידַע קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא.

תָּא חֲזִי, אִית פְּתַחָא לְפְתַחָא וּדְרָגָא לְדְרָגָא, וּמִנִּיּוּהוּ
יְדִיעַ יְקָרָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא. פְּתַח הָאֵהָל, דָּא
הוּא פְּתַחָא דְצַדִּיק. כְּמָא דָּאֲתָ אֲמַר (תהלים קיח) פְּתַח־וּ לִי
שְׁעַר־י צַדִּיק וְגו' דָּא פְּתַחָא קַדְמָאָה לְאַעְלָא בֵּיהּ,
וּבְהָאִי פְּתַחָא אֲתַחֲזוּן כָּל שְׂאָר פְּתַחִין עֲלָאִין. מֵאֵן דְּזָכִי
לְהָאִי (פְּתַחָא) זָכִי לְמַנְדַּע בֵּיהּ וּבְכֻלְהוּ שְׂאָר פְּתַחִין בְּגִין
דְּכֻלְהוּ שְׂרָאן עֲלֵיהּ.

וְהַשְׁתָּא דְפְתַחָא דָּא לָא אֲתִידַע. בְּגִין דִּישְׂרָאֵל בְּגִלּוּתָא
וּכְלָהוּ פְּתַחִין אֲסַתְּלָקוּ מִנִּיהּ וְלָא יְכַלִּין לְמַנְדַּע
וְלֵאֲתַדְבָּקָא. אֲבָל בְּזִמְנָא דִּיפְקוּן יִשְׂרָאֵל מִן גִּלּוּתָא
זְמִינִין כְּלָהוּ דְרָגִין עֲלָאִין לְמִשְׁרֵי עֲלֵיהּ כְּדָקָא יְאוּת.
וּכְדִין יְנַדְעוּן בְּנֵי עֲלָמָא חֲכַמְתָּא עֲלָאָה יְקִירָא מַה דְּלָא
הוּוּ יְדַעִין מְקַדְמַת דְּנָא. דְּכְתִיב, (ישעיה יא) וְנַחַתָּה
עֲלֵיו רוּחַ יְיָ רוּחַ חֲכָמָה וּבִינָה רוּחַ עֲצָה וּגְבוּרָה רוּחַ דַּעַת
וּיְרֵאת יְיָ. כְּלָהוּ זְמִינִין לְאַשְׂרָאָה עַל הָאִי פְּתַחָא תַתָּאָה
דְּאִיהוּ פְּתַח הָאֵהָל. וּכְלָהוּ זְמִינִין לְאַשְׂרָאָה עַל מְלַכָּא
מְשִׁיחָא בְּגִין לְמִידֻן עֲלָמָא דְכְתִיב וּשְׁפֹט בְּצַדִּיק דְּלִים
וְגו'.

בְּגִינֵי כֹךְ כַּד אֲתַבְּשֵׁר אַבְרָהָם, הָאִי דְרָגָא הָוָה אָמַר
כְּמָה דְאֲתַמַּר דְּכִתִּיב וַיֹּאמֶר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלַיךְ
כְּעֵת חַיָּה. וַיֹּאמֶר, לָא כְּתִיב מֵאֵן הָוָה. וְדָא הוּא פְּתַח
הָאֵהֱלָ. וְעַל דָּא וְשָׂרָה שׁוֹמְעַת הָאִי דְרָגָא דְהָוָה מִלִּיל
עֲמִיָּה מֵאֵן דְּלָא הָוָה שְׁמַעַת מִקְדַּמַּת דְּנָא. דְּכִתִּיב וְשָׂרָה
שׁוֹמְעַת פְּתַח הָאֵהֱלָ דְהָוָה מִבְּשֵׁר וַאֲמַר שׁוּב אֲשׁוּב אֵלַיךְ
כְּעֵת חַיָּה וְהֵנָּה בֵּן לְשָׂרָה אֲשַׁתְּךָ.

תָּא חֲזִי, כְּמָה הוּא חֲבִיבוּתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְגַבִּיָּה
דְּאַבְרָהָם, דְּהָא לָא נָפַק מִנִּיהּ יִצְחָק עַד דְּאַתְגַּזֵּר,
לְבַתֵּר דְּאַתְגַּזֵּר אֲתַבְּשֵׁר בֵּיהּ בִּיצְחָק, בְּגִין דְּאִיהוּ כְּדִין
זִרְעָא קְדִישָׁא, וְעַד לָא אֲתַגַּזֵּר לָאו אִיהוּ זִרְעָא קְדִישָׁא.
וְכַדִּין אִיהוּ כְּמָה דְּכִתִּיב, (בראשית א) אֲשֶׁר זָרְעוּ בּוֹ לְמִינֵהּוּ.
וְתָא חֲזִי, עַד לָא אֲתַגַּזֵּר אַבְרָהָם הָהוּא זִרְעָא דִּילֵיהּ לָא
הָוָה קְדִישָׁא, בְּגִין דְּנָפַק בְּגוּ עָרְלָה וְאַתְדַּבֵּק
בְּעָרְלָה לְתַתָּא. לְבַתֵּר דְּאַתְגַּזֵּר נָפַק הָהוּא זִרְעָא בְּגוּ
קְדִישָׁא, וְאַתְדַּבֵּק בְּקְדוּשָׁה דְּלַעִילָא וְאוּלִיד לְעִילָא,
וְאַתְדַּבֵּק אַבְרָהָם בְּדְרָגִיָּה כְּדָקָא יְאוּת. תָּא חֲזִי, כַּד
אוּלִיד אַבְרָהָם לְיִצְחָק נָפַק קְדִישָׁא כְּדָקָא יְאוּת. וְהָאִי (ב"א
וְדָאִי) מֵאִי אַעְדוּ וְאוּלִידוּ חֲשׁוּכָא.

רַבִּי אֶלְעָזָר שְׂאִיל יוֹמָא חַד לְרַבִּי שְׁמַעוֹן אַבּוּי, אָמַר
לֵיהּ הָאִי דְּקָרָא לֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא יִצְחָק דְּכִתִּיב

וְקָרְאת אֶת שְׁמוֹ יִצְחָק. אֲמַאי, דְּהָא אֲתַחְזִי דְּעַד לָא נָפַק
 לְעֵלְמָא קָרָא לִיהּ יִצְחָק. אֲמַר לִיהּ הָא אֲתַמַּר דְּאִשָּׁא נָטַל
 מִיָּא. דְּהָא מִיָּא מְסֻטְרָא דְגַבּוּרָה קָא אֲתִיַּין. וְתוּ (ב"א) וְתָא
 שְׂאִיל לְהוּ לְלוֹאִי) (שְׂאִיל לִיהּ) לוֹאִי דְאַנּוֹן בְּדִיחִין לְהֵהוּא
 סְטְרָא בְּמַאֲנִי זִמַּר וְתִשְׁבַּחַן לְקַבִּיל הָאִי סְטְרָא, בְּגִין כֶּף
 יִצְחָק אִיהוּ חֲדוּה בְּגִין דְּאֲתִי מֵהֵהוּא סְטְרָא וְאֲתַדְּבַק בֵּיהּ.
 תָּא חֲזִי, יִצְחָק בְּדִיחוּתָא חֲדוּה דְאַחֲלַף מִיָּא בְּאִשָּׁא
 וְאִשָּׁא בְּמִיָּא, וְעַל דָּא אֲקָרִי הַכִּי. וּבְגִין כֶּף קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא קָרִי לִיהּ (דף קד ע"א) הַכִּי עַד לָא יְפוּק לְעֵלְמָא
 שְׂמָא דָּא וְאוּדַע לִיהּ לְאַבְרָהָם.

וְתָא חֲזִי, בְּכֻלְהוּ אַחֲרָנִין שְׁבַק לוֹן קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 לְמַקְרִי לוֹן שְׂמֵהֶן, וְאַפִּילוּ נָשִׁי הֵווּ קָרְאֵן לְבְנֵיהוּ
 שְׂמֵהֶן, אֲבַל הָכָא לָא שְׁבַק קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאַמִּיָּה
 לְמַקְרִי לִיהּ שְׂמָא אֱלֹא לְאַבְרָהָם, דְּכַתִּיב וְקָרְאת אֶת שְׁמוֹ
 יִצְחָק אַנְתָּ וְלֹא אַחֲרָא, בְּגִין לְאַחֲלָפָא מִיָּא בְּאִשָּׁא וְאִשָּׁא
 בְּמִיָּא לְאַכְלָלָא לִיהּ בְּסֻטְרִיהּ.

כִּיּוֹן דְּאֲתַבְשַׁר אַבְרָהָם בְּיִצְחָק, מַה כְּתִיב וַיִּקְוֶמוּ מִשָּׁם
 הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוּם. רַבִּי אֱלֵעָזָר אָמַר
 תָּא חֲזִי, כַּמָּה אַנְהֵג קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא טִיבוּ עִם כָּל בְּרִיַּין
 וְכָל שְׁכָן לְאַנּוֹן דְּאֲזִילִי בְּאַרְחוּי, דְּאַפִּילוּ בְּזִמְנָא דְּבַעֲי
 לְמִידָן עֵלְמָא, אִיהוּ גָרִים לְמָאן דְּרַחִים לִיהּ לְמִזְכֵּי בְּמִלָּה
 עַד לָא יִיְתִי הֵהוּא דִּינָא לְעֵלְמָא.

דְּתַנִּינָן בְּשַׁעֲתָא דְקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא רַחִים לִיהּ לְבַר
 נָשׁ, מְשַׁדֵּר לִיהּ דוֹרוּנָא, וּמֵאֵן אִיהוּ, מְסַכְנָא,
 בְּגִין דִּיזְכִּי בֵּיהּ. וְכִיּוֹן דִּזְכִּי בֵּיהּ, אִיהוּ אֲמִשִּׁיךְ עַלִּיהּ חַד
 חוּטָא דְחֶסֶד דְּאֵתְמִשֵּׁךְ מְסַטֵּר יְמִינָא וּפְרִישׁ אֲרִישִׁיהּ
 וְרָשִׁים לִיהּ, בְּגִין דְּכַד יִיתֵי דִינָא לְעֵלְמָא הֵהוּא מְחַבְלָא
 יְזַדְהַר בֵּיהּ, וְזַקִּיף עֵינוּי וְחַמָּא לְהֵהוּא רְשִׁימוּ וְכַדִּין
 אֶסְתַּלַּק מִנִּיהּ וְאֶזְדְּהַר בֵּיהּ. בְּגִינֵי כֵךְ אֶקְדִּים לִיהּ קוּדְשָׁא
 בְּרִיךְ הוּא בְּמַה דִּיזְכִּי.

וְתָא חֲזִי, כַּד בְּעֵי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא לְאִיתָאָה דִינָא עַל
 סְדוּם, אֶזְכִּי קַדָּם לְאַבְרָהָם וְשַׁדֵּר לִיהּ דוֹרוּנָא
 לְמִזְכִּי עֲמַהוּן בְּגִין לְשַׁזְבָּא לְלוּט בַּר אַחוּהָ מִתַּמָּן, הֵדָּא
 הוּא דְכְּתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אַבְרָהָם וַיִּשְׁלַח אֶת לוּט
 מִתּוֹךְ הַהֶפְכָּה. וְלֹא פְתִיב וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת לוּט, דְּהָא
 בְּזַכוּתִיהּ דְּאַבְרָהָם אֶשְׁתְּזִיב. וּמֵאִי וַיִּזְכֹּר, דְּדַכִּיר לִיהּ מֵאִי
 דְּאֶזְכִּי קַדָּם עִם אַנּוּן תְּלַת מְלֶאכִין.

כְּגִוּוּנָא דָּא בַּר נָשׁ דִּיזְכִּי בְּצַדְקָה עִם בְּנֵי נָשָׁא,
 בְּשַׁעֲתָא דְּדִינָא שְׂרִיא בְּעֵלְמָא קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא אֲדַכֵּר לִיהּ לְהֵהִיא צְדָקָה דְּעַבַּד. בְּגִין דְּבְכָל שַׁעֲתָא
 דִּזְכִּי בַּר נָשׁ הָכִי אֶכְתִּיב עַלִּיהּ לְעֵילָא, וְאַפִּילוּ בְּשַׁעֲתָא
 דְּדִינָא שְׂרִיא עֲלוּי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲדַכֵּר לִיהּ לְהֵהוּא
 טִיבוּ דְּעַבַּד וְזַכָּה עִם בְּנֵי נָשָׁא. כְּמָא דָּאֵת אָמַר, (משלי יא)

וַיִּצְדָּקָה תְּצִיל מַמּוֹת. בְּגִינֵי כַף אֶקְדִּים לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא לְאַבְרָהָם בְּגִין דִּיזֹפֵי וַיִּשְׁזִיב לְלוּט.

וַיִּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי סְדוּם. תָּא חֲזִי, וַיִּקְוִמוּ מִשָּׁם הָאֲנָשִׁים.
מִהֵיא סְעוּדָה דְּאֶתְקִין לוֹ אֲבָרָהָם וְזָכָה בְּהוּ.
אָף עַל גַּב דְּמִלְּאָכִין הוּוּ, זָכָה בְּהוּ, וְכָל הַהוּא מִיכְלָא לָא
אֲשֶׁתְּאָר מְנִיָּה כְּלוּם, בְּגִינֵי דְאַבְרָהָם, וְלִמְזִפֵּי בֵּיה, דְּהָא
כְּתִיב וַיֹּאכְלוּ בְּאֶשָׁא דְלֵהוֹן (קב א) אֶתְאָכִיל.

וְאִי תִימָא הָא תִּלְת מִלְּאָכִין הוּוּ. הָאִי אֶשָׁ"א. וְהָאִי
מִי"א. וְהָאִי רוּחָ"א. אֶלָּא כָּל חַד וְחַד כְּלִיל בְּחִבְרִיָּה
וּבְגִינֵי כַף וַיֹּאכְלוּ. כְּגֻוּנָא דָּא (שמונת כד) וַיִּחְזוּ אֶת הָאֱלֹהִים
וַיֹּאכְלוּ וַיִּשְׁתּוּ. אֶכִּילָה וְדָאִית אֶכְלוּ דְּאֶתְזָנוּ מִן שְׂכִינְתָּא,
אוּף הָכָא וַיֹּאכְלוּ גְרָמוּ (ב"א גרמזו רמז) לְאֶתְזָנָא (מְנִיָּה) מִהֵיא
סְטָרָא דְאַבְרָהָם אֶתְדַבֵּק בֵּיה, וּבְגִין כַּף לָא אֲשֶׁאָרוּ מִמָּה
דִּיהֵיב לֹון אֲבָרָהָם כְּלוּם.

כְּגֻוּנָא דָּא בְּעֵי לִיָּה לְבַר נָשׁ לְמִשְׁתֵּי מִהֵיא פְּסָא
דְּבִרְכָה, בְּגִין דִּיזֹפֵי לְהֵיא בְּרָכָה דְלַעֲיִלָּא. אוּף
אַנוּן אֶכְלוּ מִמָּה דְּאֶתְקִין לֹון אֲבָרָהָם בְּגִין דִּיזֹפֹון
לְאֶתְזָנָא מִסְטָרָא דְאַבְרָהָם. דְּהָא מִהֵיא סְטָרָא נְפִיק
מְזוּנָא לְכִלְהוּ מִלְּאָכִי עֲלָאִי. וַיִּשְׁקִיפוּ, אֶתְעָרוּתָא דְרַחְמֵי
לְשִׁיזְבָּא לְלוּט. כְּתִיב הָכָא וַיִּשְׁקִיפוּ וְכְתִיב הָתָם (דברים כו)
הַשְּׁקִיפָה מִמְּעוֹן קִדְשֶׁךָ. מַה לְהֵלֵן לְרַחְמֵי אוּף הָכָא
לְרַחְמֵי.

וְאִבְרָהָם הוֹלִיךְ עִמָּם לְשִׁלְחָם. לְמַעַבְד לֹון לְוִיָּה. אָמַר
 רַבִּי יִיסָא אִי תִימָא דְאִבְרָהָם יַדַּע דְּמִלְאֲכִין
 אַנּוּן אַמַּאי אַעֲבִיד לֹון לְוִיָּה. אָלָא אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר אֶף
 עַל גַּב דְּהוּה יַדַּע (רַגִּיל הוּה לְמַעַבְד לְכֻלְהוּ בְּנֵי נֶשְׂאָ דְזַמְיִינִין עֲמִיה לְמַעַבְד לֹון
 לְוִיָּה) (נ"א מַה דְּהוּה רַגִּיל לְמַעַבְד עִם בְּנֵי נֶשְׂאָ עֲבַד בְּהוּ וְאֶלֹוֹי לֹון) בְּגִין דְּכָף
 אֶצְטְרִיךְ לִיה לְבַר נֶשׁ לְמַעַבְד לְוִיָּה לְאוֹשְׁפִיזִין דְּהָא כֻּלָּא
 בְּהָאֵי תַלְיָא, וּבְעוּד דְּאִיהוּ הוּה אָזִיל עֲמָהוּן אֶתְגַּלִּי
 קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא עֲלִיה דְּאִבְרָהָם דְּכַתִּיב וַיִּי אָמַר
 הַמְּכֹסֶה אֲנִי מֵאִבְרָהָם אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה. וַיִּי הוּא וּבֵית
 דִּינִיָּה, בְּגִין דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא הוּה אָזִיל (דף קד ע"ב) עֲמָהוּן.
 תָּא חֲזִי כַּד בַּר נֶשׁ עֲבִיד לְוִיָּה (לְבַר נֶשׁ) לְחַבְרִיה אִיהוּ
 אַמְשִׁיף (עֲלִיה) לְשַׁכְּנִתָּא לְאַתְחַבְּרָא בְּהַדִּיה וּלְמַהֲפֻ
 עֲמִיה בְּאַרְחָא לְשׁוּבָא לִיה. וּבְגִין כֶּף בְּעֵי לִיה לְבַר נֶשׁ
 לְלוּוִי לְאוֹשְׁפִיזָא בְּגִין דְּחַבַּר לִיה לְשַׁכְּנִתָּא וְאַמְשִׁיף
 עֲלִיה לְאַתְחַבְּרָא בְּהַדִּיה.

מְדַרְשׁ הַנְּעֵלָם

(דף קד ע"ב):

וַיִּי אָמַר הַמְּכֹסֶה אֲנִי
 מֵאִבְרָהָם וְגו' מַה כְּתִיב
 לְמַעַלָּה וַיִּקְוֹמוּ מִשָּׁם
 הָאֲנָשִׁים וַיִּשְׁקִיפוּ עַל פְּנֵי
 סְדוּם לַעֲשׂוֹת דִּין בְּרֻשָּׁעִים.

בְּגִין כֶּף וַיִּי אָמַר הַמְּכֹסֶה

אֲנִי מֵאִבְרָהָם אֲשֶׁר

אֲנִי עוֹשֶׂה. רַבִּי חִיָּא פִּתַּח

כִּי לֹא יַעֲשֶׂה יִי (עמוס א)

אֱלֹהִים דְּבַר כִּי אִם גָּלָה

סוּדוֹ אֶל עַבְדָּיו הַנְּבִיאִים.

מֵה כְּתִיב אַחֲרָיו הַמְכַסֶּה
אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר רַב
חֲסֵדָא אֵין הַקְדוּשׁ בְּרוּךְ
הוּא עוֹשֶׂה דִין בְּרִשְׁעִים עַד
שְׁנַמְלֵךְ בְּנִשְׁמַתָּן שֶׁל
צַדִּיקִים הֵדָא הוּא דְכְתִיב,
(איוב ד) מִנְשַׁמַּת אֱלוֹהֵי יֵאבְדוּ.

וְכְתִיב הַמְכַסֶּה אֲנִי
מֵאַבְרָהָם. אָמַר הַקְדוּשׁ
בְּרוּךְ הוּא כָלוּם יֵשׁ לִי
לַעֲשׂוֹת דִין בְּרִשְׁעִים עַד
שְׁנַמְלֵךְ בְּנִשְׁמַת הַצַּדִּיקִים,
וְאוֹמֵר לָהֶם, הֲרִשְׁעִים חֲטָאוּ
לְפָנַי, אַעֲשֶׂה בָהֶם דִין,
דְּכְתִיב וַיֹּאמֶר יי זַעֲקַת סְדוּם
וְעַמּוֹרָה כִּי רַבָּה וַחֲטָאתָם
וְגו'.

אָמַר רַבִּי אַבְהוּ הַנְּשַׁמָּה
עוֹמְדַת בְּמִקוּמָה וְהִיא יֵרָאָה
לְהִתְקַרֵּב אֵלָיו וְלוֹמֵר לְפָנָיו
כָלוּם, עַד שֵׁיֵאמֵר לְמַטְטְרוּן
שֵׁיגִישְׁנָה לְפָנָיו וְתֵאמֵר מֵה
שְׂרַצְתָּהּ, הֵדָא הוּא דְכְתִיב
וַיִּגַּשׁ אַבְרָהָם, וַיֹּאמֶר הֵאֱפָ
תִסְפָּה צַדִּיק עִם רִשָּׁע חֲלִילָה
לָךְ וְגו'.

זָכָאִין אַנּוּן זָכָאִי עֲלָמָא
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אַתְרַעִי
בְּהוּ, בְּכָל מַה דְּאִיהוּ עֶבֶד
בְּרַקִיעָא וְזַמִּין לְמַעַבְד
בְּעֲלָמָא, עַל יְדֵי דְזָכָאִין
עֶבֶד לִיה, וְלֹא כִּסִּי מִנִּייהוּ
לְעֲלָמִין כָלוּם. בְּגִין
דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא בְּעִי

לְשִׁתְּפָא בְּהַדִּיהַ (לְצַדִּיקָא דְלֹא
תְהָא פְתוּחֹן פֶּה לְרִשְׁעִיָא בְּכָל מַה דְּאִיהוּ
עֶבֶד.

תָּא חֲזִי, כִּלָּא גְלִי קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא)

לְצַדִּיקָא בְּגִין דְּאַנּוּן
אַתִּיין וּמְזַהִירִין לְבְנֵי נְשָׂא
לְאַתְבָּא מִחוּבֵייהוּ וְלֹא
יִתְעַנְשׂוּן מִגּוּ דִינָא עֲלָאָה
וְלֹא יֵהָא לֹון פְּתַחַא דְּפוּמָא
לְגַבִּיָּהּ. בְּגִינֵי כֶךְ קוּדְשָׁא
בְּרִיךְ הוּא אוֹדַע לֹון רְזָא
דְּאִיהוּ עֶבֶד בְּהוּ דִינָא. תּוּ
בְּגִין דְּלֹא יִימְרוּן דְּהָא כִּלָּא
דִינָא עֶבֶד בְּהוּ דִינָא.

אוֹלֵי יֵשׁ חֲמִשִּׁים צְדִיקִים
וְגו'. הַנְּשֻׁמָּה פּוֹתַחַת
וְאוֹמֶרֶת רַבּוֹנוּ שֶׁל עוֹלָם
שָׂמָא נִתְעַסְקוּ בְּנֵי פְּרָשִׁיּוֹת
שֶׁל תּוֹרָה, וְאָף עַל פִּי שְׂלֵא
נִתְעַסְקוּ לְשֻׁמָּה, שָׂכַר יֵשׁ
לָהֶם לְעוֹלָם הַבָּא וְלֹא יִכְנָסוּ
לְגִיהֶנָּם. מַה כְּתִיב בַּתְּרִיָּה
וַיֹּאמֶר יי אִם אֲמַצָּא בְּסֻדּוֹם
חֲמִשִּׁים צְדִיקִים וְגו'.

וְהָא (תַּנְיִנָן) יִתִּיר אֲנֹנִן פְּרָשִׁיּוֹת
נ"ג הוּו. אֵלֶּא אָמַר רַבִּי
אֲבָהוּ חֲמִשָּׁה סְפָרִים הֵם
בַּתּוֹרָה וּבְכָל אֶחָד וְאֶחָד
נִכְלָלִים עֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת
עֲשָׂרָה מְאֻמְרוֹת שְׂפָהֶם
נִבְרָא הָעוֹלָם חָשׁוּב עֲשָׂרָה
בְּכָל חֵד מְנַהוֹן הוּא חֲמִשִּׁים.

השלמה מההשמטות (סימן טו)

חֲמִשִּׁים הֵם בְּנֵי חֲמִשִּׁים
שְׁעָרֵי בֵּינָה וְהֵם רְאוּיִים
לְהַצִּיל כָּל הָעוֹלָם בְּצַדִּיקְתָּם
וַיִּי הוֹדָה לְדַבְּרִיהָ וּכְשֶׁרֵאֲתָהּ
שְׂלֵא מְצָאָהּ אָמְרָה (בְּרֵאשִׁית
י"ח) אוֹלֵי יַחְסְרוֹן חֲמִשִּׁים

אָמַר רַבִּי אֶלְעָזָר ווֵי לֹון
לְחִיבֵיָא דְלֹא יִדְעִין
וְלֹא מְשִׁיחִין וְלֹא יִדְעִין
לְאַסְתְּמָרָא מִחוּבֵיָהוּ. וּמַה
קוֹדֶשָׁא בְּרִיךְ הוּא דֵּי כָּל
עוֹבְדוֹהֵי קְשׁוּט וְאוֹרַחְתֵּיהֵי
דִּין. לֹא עֶבֶיד כָּל מַה דְּעֶבֶיד
בְּעֻלְמָא עַד דְּגָלִי לְהוּ
לְצְדִיקֵיָא בְּגִין דְּלֹא יְהֵא
לֹון פְּתַחַא דְּפוּמָא לְבִנֵּי
נְשָׂא.

(כאן שייך מדה שבסוף הספר סימן

ח"י, ע"י לקמן דף ק"ו ע"א ותמצאנו שם)

גַּבִּי בְּנֵי נְשָׂא לֹא כָּל שְׁפֹן
דְּאִית לֹון לְמַעְבַּד מְלִיָּהוּ
דְּלֹא יִמְלָלוֹן בְּנֵי נְשָׂא סְטִיָּא
עֲלִיהוֹן. וְכֵן כְּתִיב, (במדבר לב)

וְהֵייתֶם נְקִיִּים מִיֵּי
וּמִיִּשְׂרָאֵל. וְאִית לֹון לְמַעְבַּד
דְּלֹא יְהֵא לֹון פְּתַחוֹן פֶּה
לְבִנֵּי נְשָׂא, וַיִּתְרוֹן בְּהוֹן אֵי
אֲנֹון חֲטָאן וְלֹא מְשִׁיחֵי

הַצְּדִיקִים חֲמֹשֶׁה, כְּלוֹמַר
אוֹלֵי יֵשׁ בָּהֶם בְּנֵי אָדָם
שֶׁעֲסָקוּ בִּידֵיעַת שְׁמֹךְ שֶׁהוּא
הַשֵּׁם בְּמִלּוֹאוֹ שֶׁהוּא מִ"ה
יוֹד ה"א וַא"ו ה"א כְּמִסְפָּר
אָדָם שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים י') וְעַתָּה
יִשְׂרָאֵל מָה יִי אֱלֹהֶיךָ שׁוֹאֵל,
וּכְשֶׁלֹּא מְצָאָה חוֹזֶרֶת לוֹמֵר,
אוֹלֵי יִמְצְאוּן שֵׁם אַרְבָּעִים

(ככתוב בדפוס): (עד כאן מההשמטות)

עוֹד פּוֹתַחַת הַנְּשָׁמָה
וְאוֹמֶרֶת רְבוּנוֹ שֶׁל עוֹלָם אֶף
עַל פִּי שְׁלֹא נִתְעַסְקוּ בַתּוֹרָה
שֶׁמָּא קִבְּלוּ עוֹנְשֵׁם עַל מָה
שֶׁחָטְאוּ בְּבֵית דִּין וְנִתְכַפַּר
לָהֶם שֶׁנֶּאֱמַר (דְּבָרִים כה)
אַרְבָּעִים יִכְנּוּ לֹא יוֹסִיף.
וּמִמָּה שֶׁנִּתְבַּיֵּשׁוּ לִפְנֵיהֶם
דַּיִם לְהִתְכַּפֵּר (לִפְנֵיהֶם) לָהֶם
שְׁלֹא יִכְנָסוּ לְגִיהֶנָם. מָה
כְּתִיב אַחֲרָיו לֹא אַעֲשֶׂה
בְּעִבּוֹר הָאַרְבָּעִים.

השלמה מההשמטות (סימן טז)

עוֹד פּוֹתַחַת וְאוֹמֶרֶת רְבוּנוֹ
שֶׁל עוֹלָם אוֹלֵי יִמְצְאוּן שֵׁם

לְאַסְתָּמְרָא, דְּלֹא יִהְיֶה לִּיהִ
לְמַדַּת דֵּינָא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא פִּתְחָא דְּפוּמָא לְגַבֵּייהוּ.
וּבְמָה, בְּתִשׁוּבָה וְעוֹבְדֵינָן
דְּכִשְׁרָן.

תָּא חֲזִי, וַיֵּי אָמַר הַמְּכֶסֶה
אֲנִי מֵאַבְרָהָם. אָמַר
רַבִּי יְהוּדָה, קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
הוּא יִהְיֶה כָּל אֲרַעָא לְאַבְרָהָם
לְמַחֲוֵי לִיהִ אַחְסָנַת
יְרוּתָא לְעֵלְמִין, דְּכְתִיב כִּי
אֵת כָּל הָאָרֶץ אֲשֶׁר אֵתָּה
רָאָה לְךָ אֶתְנַנֶּה וְגו'. וְכְתִיב
שָׂא נָא עֵינֶיךָ וּרְאֵה. וּלְבַתֵּר
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא אֲצִטְרִיךְ
לְאַעְקָרָא אַתְרִין אֵלִין. אָמַר
קוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא, כְּכַר
יִהְיֶית יֵת אֲרַעָא לְאַבְרָהָם,
וְהוּא אֲבָא לְכֻלָּא, דְּכְתִיב כִּי
אֲבִי הַמּוֹן גּוֹיִם נִתְתִּיךָ. וְלֹא
יָאוּת לִי לְמַמְחֵי בְּנִין וְלֹא

שְׁלֹשִׁים כְּלוּמֵר אֱוֹלֵי יֵשׁ
 בֵּינֵיהֶם צְדִיקִים שְׁעֶסְקוּ
 וְהַשִּׁיגוּ אוֹתָם הַשְּׁלֹשִׁים
 מַעֲלוֹת הַרְמוּזוֹת בְּנִבְוֹאת
 יְחִזְקָאל בְּפָסוּק וַיְהִי
 בְּשְׁלֹשִׁים (שָׁנָה) וָגו' וְהֵם
 כְּלוּלִים בְּל"ב נְתִיבוֹת
 חֲכָמָה שֶׁהֵם כ"ב אוֹתִיּוֹת וַי'
 סְפִירוֹת. וְכֵן אֱוֹלֵי יֵשׁ
 בֵּינֵיהֶם אֲנָשִׁים צְדִיקִים
 יְחִידֵי סְגוּלָה הַמֵּיחֲדִים שְׁמֹךְ
 ב' פְּעָמִים בַּיּוֹם בְּפָסוּק שְׁמַע
 יִשְׂרָאֵל שְׁבַה כְּלוּלִים י'
 סְפִירוֹת בְּמַלְת אֶחָד הַאֲלֹהִים
 עִם הַחַיִּי"ת הֵם תְּשַׁעַה
 וְהַמְלָה א' הֵרִי עֲשָׂרָה וְהַד'
 אָמַר דָּוִד הַמֶּלֶךְ עָלָיו הַשָּׁלוֹם
 עָלָה (תְּהִלִּים קי"ח) זֶה הַשֶּׁעַר לִי
 צְדִיקִים יָבוֹאוּ בּוֹ וְד"ל
 מִלְּשׁוֹן שֶׁעַר וְשְׁנֵי פְּעָמִים
 בַּיּוֹם הֵרִי עֲשָׂרִים.

וּכְשֵׁאִינָה מוֹצְאָה, חוֹזֶרֶת
 וּפּוֹתַחַת וְאוֹמֶרֶת רְבוּנוּ שֶׁל
 עוֹלָם, אֱוֹלֵי יִמְצְאוּן שָׁם
 עֲשָׂרָה כְּלוּמֵר אֱוֹלֵי יִמְצְאוּ

אוֹדַע לְאַבוּהוֹן דְּקָרִית לִיה
 אֲבָרְהָם אוֹהֲבֵי. וּבְגִין כֶּף
 אֲצִטְרִיךְ לְאוֹדַע לִיה, בְּגִין
 כֶּף (אָמַר) וַיֵּי אָמַר הַמַּכְסָּה אֲנִי
 מֵאֲבָרְהָם אֲשֶׁר אֲנִי עוֹשֶׂה.

אָמַר רַבִּי אֲבָא תָא חֲזִי (קִיא)
 עֲנוֹתָנוּתָא

דְּאֲבָרְהָם, דְּאָף עַל גַּב
 דְּאָמַר לִיה קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא זַעֲקַת סְדוּם וְעַמּוּרָה פִי
 רַבָּה. וְעַם כָּל דָּא דְּאוּרִיךְ
 עִמִּיה וְאוֹדַע לִיה דְּבַעֵי
 לְמַעַבְד דִּינָא בְּסְדוּם, לָא
 בַּעַא קַמִּיה לְשׁוּבָא לִיה
 לְלוּט וְלָא יַעֲבִיד בֵּיה דִּינָא.
 מֵאִי טַעְמָא בְּגִין דְּלָא
 לְמַתְבַּע אֲגָרָא מִן עוּבְדוּי.

וְעַל דָּא שְׁלַח קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא לְלוּט וְשׁוּיב לִיה
 בְּגִינֵיה דְּאֲבָרְהָם. דְּכַתִּיב
 וַיִּזְכֹּר אֱלֹהִים אֶת אֲבָרְהָם

בִּינֵיהֶם מִי שְׁעוֹסֵק בַּעֲשָׂרָה
 מֵאֲמֵרוֹת וּבַעֲשָׂרַת הַדְּבָרוֹת
 בְּכָל יוֹם וְכֵן אוֹלֵי יַמְצֵאוֹן
 בִּינֵיהֶם עֲשָׂרָה שְׁמֻקְדֵימִים
 לְבֵית הַכְּנֶסֶת דֶּהָא תַּנּוּן כָּל
 (הַנְּמֻצָא) הַנְּמֻנָה מֵעֲשָׂרָה
 רֵאשׁוֹנִים בְּבֵית הַכְּנֶסֶת
 נוֹטֵל שָׂכָר כְּנֶגֶד כּוֹלָם
 שְׂבָאִים אֲחֵרָיו, מָה כְּתִיב,
 לֹא אֲשַׁחִית בַּעֲבוּר הַעֲשָׂרָה.
 כָּל זֶה יֵשׁ לְנִשְׁמַת הַצַּדִּיק
 לְלַמֵּד סִנְגוּרֵיִיא וְזִכּוֹת עַל
 הַרְשָׁעִים לְהַשְׁקִיט הָאֵף
 וְהַחֲמָה וְכִיוֹן שְׂלֵא מְצֵאָה
 שׁוּם זִכּוֹת לְלַמֵּד מָה כְּתִיב
 (בְּרֵאשִׁית י"ח) וַיֵּלֶךְ יִי כֹּאֲשֶׁר
 כָּלָה לְדַבֵּר אֶל אַבְרָהָם
 וְאַבְרָהָם שָׁב לְמְקוֹמוֹ. מֵהוּ
 לְמְקוֹמוֹ, לְמְקוֹם מְעַלְתּוֹ
 הַיְדוּעָה. וְאִזּוּ נִסְתַּלַּק הַדַּיִן
 וְנִסְתַּלַּק הַסִּינְגוֹר וְהַקְּטִינְגוֹר
 מִקְטָרְג וְזֶהוּ (בְּרֵאשִׁית י"ט) וַיָּבֹאוּ
 שְׁנֵי הַמְּלָאכִים סְדוּמָה
 בַּעֲרֵב וְגו' וְלוֹט הוּא שְׁטָן
 הוּא יֵצֵר הָרַע יוֹשֵׁב בְּשַׁעַר

וַיִּשְׁלַח אֶת לוֹט מִתּוֹךְ
 הַהֶפְכָּה וְגו'. מֵאִי אֲשֶׁר יֵשֵׁב
 בְּהֵן לוֹט הָא אֲתָמָר. אֲבָל
 בְּגִין דְּכֻלְהוּ חֵיִיבִין וְלֹא
 אֲשַׁתְּכַח (בִּינֵיהוּ) מִכְּלָהוּ
 דְאִית לֵיה מִיַּדֵי דְזִכּוּ, בַּר
 לוֹט. מִכָּאן אוֹלֵיפְנָא בְּכָל
 אֲתָר דְּדִיִּירִין בֵּיה חֵיִיבִין
 חָרִיב אִיהוּ.

אֲשֶׁר יֵשֵׁב בְּהֵן לוֹט. (קח א)
 וְכִי בְּכֻלְהוּ הָוָה יִתִּיב
 לוֹט, אֲלֵא בְּגִינֵיה הָוּוּ יִתְּבִי
 דְלֹא אֲתַחֲרְבוּ. וְאִי תִימָא
 בְּזִכּוֹתֵיה, לֹא. אֲלֵא בְּזִכּוֹתֵיה
 דְאַבְרָהָם. אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן
 תָּא חֲזִי, דְשְׁמוּשָׂא דְעַבִּיד
 בַּר נָשׁ לְזַפָּאָה, הֵהוּא
 שְׁמוּשָׂא אֲגִין עֲלֵיה בַּעֲלָמָא.
 וְלֹא עוֹד אֲלֵא דְאָף עַל גַּב
 דְאִיהוּ חֵיִיבָא, אוֹלֵיף
 מֵאַרְחוּי וְעַבִּיד לוֹן.

סְדוּם כִּי שָׁם בֵּיתוֹ דִּכְתִּיב
 (בראשית ד) לַפֶּתַח חַטָּאת
 רוֹבֵץ. וּמִתְחַבֵּר עִם בְּנֵי אֲדָם
 וּמִטְעָה אוֹתָם עַד שְׁמוֹרִידָם
 לְבָאָר שְׁחַת וְהוּא גַם בֵּין
 עִמָּהֶם נִידוּן עַל שְׁהִטְעָה
 אוֹתָם וַיּוֹרֵד עַד צַעֲרָה
 דְּגֵהִינָם וְזֵהוּ (בראשית י"ט) הִנֵּה
 נָא הָעִיר הַזֹּאת קְרוּבָה לָנוּם
 שָׁמָּה.

הַרוֹצֵחַ, הוּא עֲשׂו שׁוֹפֵךְ
 דְּמַיִם וְהִיא מְצַעֵר וְאַף עַל פִּי
 שִׁיּוֹרֵד וְנִידוּן שָׁם עִם כָּל זֶה
 תְּאֻתּוֹ וְחִשְׁקוֹ לְחִזּוֹר
 וּלְהִטְעוֹת לְאַחֵרִים וְזֵהוּ
 (בראשית י"ט) וַיַּעַל לוֹט מִצּוֹעֵר:
 (עַד כֹּאן מִדְּהַשְׁמִטוֹת)

עוֹד פּוֹתַחַת וְאוֹמְרַת אוֹלֵי
 יֵשׁ שָׁם שְׁלֹשִׁים, אוֹלֵי יֵשׁ
 בֵּינֵיהֶם צְדִיקִים שְׁהַשִּׁיגוּ
 שְׁלֹשִׁים מַעֲלוֹת הֶרְמוֹזִים
 בְּפֶסֶק (יחזקאל א) וַיְהִי
 בְּשִׁלְשִׁים שָׁנָה וְהֵם פְּלוֹלִים
 בְּל"ב נְתִיבוֹת שָׁהֶם כ"ב
 אוֹתִיוֹת וַי' סְפִירוֹת לְפַעֲמִים

תָּא חֲזִי דְהָא בְּגִין דְּאִתְחַבֵּר
 לוֹט בְּהַדִּיָּה דְּאַבְרָהָם
 אַף עַל גַּב דְּלֹא אוֹלִיף כָּל
 עוֹבְדוֹי, אוֹלִיף לְמַעַבְד טִיבוֹ
 עִם בְּרִיִּין כְּמָה דְּהוּה עֶבֶיד
 אַבְרָהָם, וְדָא הוּא דְּאוֹתִיב
 לְכָל אַנּוּן קַרְתֵּי כָּל הַהוּא
 זְמַנָּא דִּיתְבוּ בְּתַר דְּעָאֵל לוֹט
 בֵּינֵיהוּ.

אָמַר רַבִּי שְׁמַעוֹן תָּא חֲזִי,
 דְּשְׁכִינְתָּא לֹא אַעֲדִי
 מִנִּיהַ דְּאַבְרָהָם בְּהַיָּא
 שְׁעַתָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ הוּא
 אָמַר לִיָּה (בְּהַהוּא זְמַנָּא דְּקוּדְשָׁא בְּרִיךְ

הוּא עַמִּיה), אָמַר לִיָּה רַבִּי
 אֶלְעֶזֶר וְהִיא שְׁכִינְתָּא הָהּ
 מְלִיל עַמִּיָּה דְּהָא (בְּדַרְגָּא) דָּא
 אֶתְגַּלִּי עֲלֵיהּ קוּדְשָׁא בְּרִיךְ
 הוּא דִּכְתִּיב, (שְׁמוֹת ו) וְאָרָא
 אֶל אַבְרָהָם אֵל יִצְחָק וְאֵל
 יַעֲקֹב בְּאֵל שַׁדַּי. אָמַר לִיָּה